

***Statenstuk* 2011-482**

Ontwerp-Begroting 2012 Noordelijke Rekenkamer

Voorgestelde behandeling:

- Commissie Bestuur en Financiën op 18 mei 2011
- Provinciale staten op 23 mei 2011

Voorstel van het Presidium van provinciale staten van Drenthe van 16 mei 2011, kenmerk 19/SG/2011003994

Inleiding

Hierbij treft u de ontwerp-Begroting 2012 Noordelijke Rekenkamer (NRK), Jaarverslag 2010 NRK en Jaarrekening 2010 NRK inclusief Controleverklaring PWC aan. Over de Begroting 2012 heeft uitvoerig vooroverleg plaatsgevonden met het bestuur van de NRK.

De Noordelijke Rekenkamer is als gemeenschappelijk orgaan door provinciale staten van Drenthe, Groningen en Fryslân in 2005 in het leven geroepen. De kosten van het gemeenschappelijk orgaan worden door de deelnemende provincies voor gelijke delen gedragen. Volgens de gemeenschappelijke regeling De Noordelijke Rekenkamer stelt het bestuur van de NRK elk jaar voor 1 juli een Begroting voor het volgende kalenderjaar vast. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 48, derde lid) worden provinciale staten van de deelnemende provincies in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de Begroting naar voren te brengen.

Op 31 maart 2010 ontving het bestuur van de NRK een brief van gedeputeerde staten (GS) van Drenthe, waarin zij aankondigden hun bijdrage aan de NRK vanaf 2011 met 10% te willen verminderen. De motivatie voor deze korting is gelegen in het zorgelijk financieel meerjarenperspectief van de provincie. In zijn reactie van 27 april 2010 wees het bestuur van de NRK erop dat wijzigingen in de financieringsgrondslag van het gemeenschappelijk orgaan NRK gezamenlijke besluitvorming door de drie staten vereisen. Het bestuur verzoekt om een gezamenlijk voorstel van de drie staten aangaande deze wijzigingen.

Op voorstel van GS hebben PS de genoemde korting opgenomen in de programmabegroting 2011.

In hun brief van 26 november 2010 hebben de Commissarissen van de Koningin (CdK's) van Drenthe, Groningen en Fryslân, in hun rol van voorzitters van PS, aangegeven vanaf 2012 op de totale bijdrage aan de NRK een korting door te willen voeren van 10 procent. Dit houdt concreet in, dat zij de NRK verzoeken bij de voorbereiding van de Begroting 2012 uit te gaan van deze lagere bijdrage van de drie provincies. Het uitgangspunt hierbij is dat het primaire proces zoveel als mogelijk wordt ontzien. Op 25 januari 2011 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de CdK's van Fryslân en Groningen, de Statengriffies van Drenthe en Groningen en het bestuur van de NRK, waarin de CdK's hebben aangegeven welke overwegingen aan het verzoek ten grondslag liggen.

In zijn schriftelijke reactie van 15 februari 2011 op dit gesprek geeft het bestuur van de NRK aan dat het van mening is dat kwaliteit en kwantiteit van zijn werk in het gedrang komt als de korting van 10 procent wordt doorgevoerd. Specifiek geeft het bestuur aan dat het genoodzaakt is op het budget van drukkosten, opleidingskosten en externe inhuur te korten.

In hun reactie van 5 april 2011 houden de CdK's van Drenthe, Groningen en Fryslân vast aan de korting van 10 procent op de Begroting 2012 van de NRK. Zij plaatsen dit binnen de brede maatschappelijke en bestuurlijke context van de bezuinigingen. Deze bezuinigingen raken alle "provinciale" instellingen en er is onvoldoende aanleiding om de NRK hiervan uit te zonderen. Ook van de NRK mag een substantiële bezuiniging worden gevraagd.

In aanvulling op de eerdere opmerkingen geven de CdK's als suggestie om het rekeningoverschot 2010 te benutten om op een reële bezuiniging van de Begroting 2012 van 10 procent uit te komen. Voor de jaren 2013 en volgende verzoeken zij de NRK om ook te kijken naar de overige kosten op de Begroting, die op de langere termijn beïnvloedbaar zijn, waaronder de verhouding tussen vast en flexibel personeel (inhuur).

Advies

Met inachtneming van de opmerkingen onder 1.1 – 1.4 instemmen met de ontwerp-Begroting 2012 van de Noordelijke Rekenkamer en dit via de bijgevoegde zienswijze kenbaar maken.

Beoogd effect

Tijdige indiening zienswijze en vaststelling Begroting NRK 2012.

Argumenten

De gewenste korting op de provinciale bijdrage van de drie deelnemende provincies aan de NRK noodzaakt het bestuur van de NRK tot aanpassingen van zijn Begroting voor 2012.

1.1 Geen vermindering van kwaliteit en kwantiteit van de onderzoeken van de NRK

Uitgangspunt is dat er geen vermindering mag plaatsvinden van de kwaliteit en kwantiteit van onderzoek.

Het bestuur van de NRK kiest (uitsluitend) voor het verlagen van een aantal per direct beïnvloedbare posten (drukwerk, opleiding en externe inhuur) in de ontwerp-Begroting 2012. In zijn brief van 26 april 2011 verbindt het bestuur hier een aantal consequenties aan. Tegen de achtergrond van de gerealiseerde overschotten op de jaarrekeningen van de NRK sinds 2005 is de vraag in hoeverre deze consequenties daadwerkelijk aan de orde zullen zijn. In de zienswijze van het Presidium dient daarnaast het overschot op de rekening over 2010 te worden benut om de consequenties van de korting op de Begroting 2012 NRK te dempen (zie 1.2).

Het bestuur van de NRK heeft gekozen voor een korte termijn oplossing door de direct beïnvloedbare kosten te verlagen, maar heeft niet duidelijk gemaakt hoe het verzoek van de CdK's van de drie provincies voor een duurzame aanpassing van de Begroting vanaf 2013 is verwerkt. Hierbij zou ook gekeken moeten worden naar de op termijn beïnvloedbare kosten om te komen tot een "spreiding" van de last van de korting binnen de Begroting. Aandachtspunt hierbij is de verhouding tussen de kosten van vast personeel en flexibel personeel (inhuur).

1.2 Reserve benutten om korting 2012 te dempen

Het overschot van de rekening over 2010 (€17.565,01) wordt, in tegenstelling tot hetgeen in de jaarrekening NRK 2010 vermeld staat, toegevoegd aan de reserve. Dit is niet conform het beleid van de NRK in eerdere jaren en ook niet nodig, omdat er al een saldo van € 25.000,- in de reserve zit. Het Presidium stelt vast dat er in de (meerjaren)begroting niets uit de reserve wordt onttrokken om de consequenties van de korting op de provinciale bijdrage in 2012 te dempen. Het Presidium verzoekt het bestuur om aan te geven ten gunste van welke kosten extra budget beschikbaar zal zijn ten opzichte van de voorgelegde Begroting.

1.3 Bedrag voor personele en sociale lasten op reële aannames gebaseerd

Het bestuur van de NRK geeft aan dat er in de Begroting van 2011 sprake was van een forse verhoging van de post Sociale lasten ten opzichte van 2010. De jaarrekening NRK 2010 laat volgens het bestuur een overschrijding op deze post zien van € 22.998,-, die binnen haar budget is opgevangen. Per saldo is de post Salarissen personeel echter met € 8.700,- of een bescheiden 1,7% overschreden, doordat er naast hogere dan begrote sociale lasten meevallers van de looninkomsten waren. Het in de Begroting van 2012 opgenomen bedrag voor personele en sociale lasten is volgens het Presidium op reële aannames gebaseerd en juist.

1.4 Gehanteerde percentage overheadkosten aanvaardbaar

De NRK heeft een dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe afgesloten voor het afnemen van financiële, personele en automatiseringsdiensten. Hierbij worden de werkelijke kosten inclusief 50% aan overheadkosten doorberekend. Het bestuur van de NRK is van mening dat dit percentage voor overheadkosten te hoog is. Het Presidium stelt vast dat het percentage van 50% overheadkosten voor veel externe subsidiegevers een aanvaardbaar en gebruikelijk percentage is.

Uitvoering

Tijdsplanning

Het bestuur van de NRK verzoekt u uw zienswijze uiterlijk 16 juni 2011 in te dienen. Hiermee kan het bestuur de Begroting tijdig vast stellen en indienen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Financiën

De bijdrage van de provincie Drenthe aan de NRK 2012 is conform de programmabegroting 2011 (meerjarenraming).

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing.

Extern betrokkenen

Provinciale staten van Groningen en Fryslân.

Communicatie

Zienswijze op de Begroting NRK 2012 indienen.

Bijlagen

1. Brief van het DB van 26 april 2011 aangaande ontwerp-Begroting 2012
2. Ontwerp-Begroting 2012
3. Jaarverslag 2010
4. Jaarrekening 2010
5. Controleverklaring PWC
6. Brief CdK's 26 november 2010
7. Brief CdK's 5 april 2011

Ter inzage in de leeskamer

Niet van toepassing.

Assen, 16 mei 2011

Kenmerk: 19/SG/2011003994

Het Presidium van provinciale staten,

J. Tichelaar, voorzitter

mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

jk.coll

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 16 mei 2011, kenmerk 19/SG/20110003994;

BESLUITEN:

- I. het jaarverslag NRK 2010 en jaarrekening NRK 2010 voor kennisgeving aan te nemen;
- II. in te stemmen met de ontwerp-Begroting NRK 2012 en een inhoudelijke reactie in de vorm van een zienswijze daarop te geven;
- III. de bijgevoegde zienswijze vast te stellen.

Assen, 23 mei 2011

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

jk/coll.

Aan:
Het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer
Lauwers 14
9405 BL Assen

Assen, .. mei 2011
Ons kenmerk
Behandeld door (0592) 36
Uw kenmerk
Onderwerp: Zienswijze ontwerpbegroting 2012 NRK

Geacht bestuur,

In de vergadering van Provinciale Staten van Drenthe van 23 mei 2011 is met inachtneming van enkele opmerkingen ingestemd met de ontwerpbegroting 2012 NRK. Via deze zienswijze op de ontwerpbegroting 2012 maken wij dit kenbaar.

Wij onderstrepen het uitgangspunt dat er geen vermindering van kwaliteit en kwantiteit van de onderzoeken van de NRK in 2012 en volgende jaren zal plaatsvinden. Om dit te bereiken doen de Staten het bestuur van de NRK de volgende verzoeken:

1. Op de korte termijn benutten van het overschot van de rekening over 2010 om de consequenties van de gewenste korting in 2012 te dempen. Wij verzoeken u aan te geven ten gunste van welke kosten extra budget beschikbaar zal zijn ten opzichte van de voorgelegde begroting.
2. Ten behoeve van een duurzame aanpassing van de begroting 2013 e.v. onderzoeken op welke wijze de op termijn beïnvloedbare kosten verlaagd kunnen worden. Aandachtspunt hierbij is voor ons de verhouding tussen de kosten van vast en flexibel personeel (inhuur).
3. Het opstellen van een financiële meerjarenraming waarbij sprake is van een "spreiding" van de last van de korting over direct beïnvloedbare en de op termijn beïnvloedbare kosten.

Wij stemmen in met de voorgelegde ontwerpbegroting NRK 2012.

Vanwege de verkiezingen op 2 maart j.l. en de daarna volgende collegevorming, waardoor ons vergaderschema afwijkt van wat gebruikelijk is, en de gewenste zorgvuldige behandeling van uw begroting bleek het helaas niet mogelijk dit jaar uw ontwerpbegroting in uw aanwezigheid in de commissie BF te bespreken.

Met vriendelijke groet,

Provinciale Staten van Drenthe,
J. Tichelaar
Voorzitter

Mevrouw mr. drs. S. Buissink,
griffier

CONCEPT

AAN

Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen

Betreft ontwerpbegroting 2012 Noordelijke Rekenkamer
Bijlage ontwerpbegroting 2012
jaarstukken 2010 en verklaring accountant

Assen, 26 april 2011

Geachte Staten,

Hierbij doen wij u de ontwerpbegroting 2012 toekomen, die wij in onze vergadering van 18 april voorlopig hebben vastgesteld. Zoals gebruikelijk vragen wij uw Staten conform artikel 48 Wet gemeenschappelijke Regelingen om een reactie op de ontwerp-begroting 2012 en vragen wij uw Staten om instemming met ons voorstel voor de bestemming van het resultaat 2010.

Jaarstukken 2010

Vorig jaar is met een positief saldo gesloten, te weten €17.565,01. Voor de volledigheid en ten behoeve van een goede vergelijking tussen begroting en rekening zijn bijgevoegd het vastgestelde jaarverslag 2010 en de vastgestelde jaarrekening 2010. De controlerend accountant van de provincie Drenthe heeft hiervoor een deelverklaring afgegeven die inhoudt dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft en verenigbaar is met het jaarverslag. Tevens houdt de verklaring een positief rechtmatigheidsoordeel in.

Verzoek voorzitters Provinciale Staten

Eind vorig jaar hebben de voorzitters van Provinciale Staten van de drie provincies de Noordelijke Rekenkamer het gezamenlijk verzoek gedaan om bij de begroting 2012 uit te gaan van een lagere bijdrage met 10%. Hun uitgangspunt daarbij was dat het primaire proces, namelijk het leveren van kwalitatief hoogwaardige onderzoeksrapporten, zoveel mogelijk wordt ontzien. In de brief van 5 april jl. is in aanvulling daarop de suggestie gedaan het rekeningresultaat 2010 te benutten om tot de beoogde bezuiniging te komen.

Begroting 2012

Het verzoek tot bezuiniging betekent dat de voorlopig vastgestelde begroting op een totaalbedrag uitkomt van €752.400 hetgeen 10% lager is dan bij de meerjarenraming voor 2012 (€836.000) was voorzien. De bijdrage van elke provincie komt met deze voorlopig vastgestelde begroting neer op € 250.800.

Consequenties bezuiniging

In de begroting wordt een toelichting gegeven op de keuzes die wij hebben moeten maken voor het verlagen van bepaalde posten. De belangrijkste consequenties daarvan zijn de volgende:

- De Rekenkamer kan geen gedrukte rapporten meer uitbrengen;
- Bij tussentijdse verzoeken tot onderzoek vanuit de Staten zullen de kosten in rekening moeten worden gebracht bij de provincie;
- De forse korting op het budget externe inhuur en het opleidingsbudget betekent dat de Rekenkamer bepaalde typen onderzoek dan wel onderzoek naar bepaalde onderwerpen wegens een gebrek aan beschikbare expertise niet kan verrichten.

In tegenstelling tot eerdere jaren en in afwijking van hetgeen bij de vaststelling van de jaarrekening 2010 is voorgesteld, heeft de Rekenkamer conform de suggestie in de brief van 5 april jl. besloten het positieve resultaat (€17.565) alsnog toe te voegen aan de reserve van €25.000. Deze toevoeging biedt een zekere waarborg voor een gestage productie, gezonde bedrijfsvoering en onafhankelijke positie ten tijde van bezuiniging.

Aanbod tot toelichting en reactietermijn

Vanzelfsprekend zijn wij bereid toelichting te geven op onze afwegingen en ons voorstel.

Wij vragen u om uw zienswijzen uiterlijk 16 juni a.s. aan ons kenbaar te maken. In onze vergadering van 20 juni a.s. kan dan – met inachtneming van uw reacties – de begroting definitief worden vastgesteld en kan deze tijdig naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gestuurd.

In afwachting van uw reactie,
Hoogachtend,

mr. C. Pietjouw
secretaris

mr. G.B. Nijhuis
voorzitter

Begroting 2012

Noordelijke Rekenkamer

Vastgesteld in Collegevergadering van 18 april 2011

1. inleiding

De Noordelijke Rekenkamer heeft als wettelijk taak de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de drie noordelijke provincies gevoerde bestuur te onderzoeken. Haar missieverklaring luidt:

‘De Noordelijke Rekenkamer streeft naar verbetering van het (intern) functioneren en (extern) presteren van de drie Noordelijke provincies. Zij wil de Staten ondersteunen en versterken in hun kaderstellende en controlerende taak door op onderzoek gebaseerde relevante informatie aan te bieden. Het lerend effect staat daarbij voorop. De Noordelijke Rekenkamer wil door kennisuitwisseling een bijdrage leveren aan goed openbaar bestuur.’

De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan van Drenthe, Fryslân en Groningen op basis van een gemeenschappelijke regeling. Deze deelnemers dragen elk voor een gelijk deel bij in de begroting van de Rekenkamer om deze in staat te stellen haar taken te kunnen uitvoeren. Verreweg de belangrijkste taak is het doen van onderzoek. Het onderzoeksprogramma 2012 (beleidsmatige onderbouwing) wordt later dit jaar opgeleverd. In deze begroting wordt de financiële onderbouwing gegeven.

2. begroting 2012

Paragrafen in de begroting

De begroting dient volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) te bestaan uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot een aantal beheersaspecten. De Noordelijke Rekenkamer kent niet een specifieke programma- of productenbegroting zoals die uit de systematiek van het BBV voortkomt. De doelstelling van de organisatie is namelijk niet gelegen in de formulering en uitvoering van beleidsprogramma's en -producten die in een maatschappelijk effect moeten resulteren. Het onderzoeksprogramma is dan ook het enige programma van de Rekenkamer. De kosten van de Noordelijke Rekenkamer hebben volledig betrekking op het laten functioneren en het in stand houden van de organisatie om de taak van de Noordelijke Rekenkamer uit te kunnen voeren. Bij het opstellen van deze begroting is rekening gehouden met hetgeen in de artikelen 216 en 217 van de Provinciewet is gesteld.

De paragrafen Lokale Heffingen, Grondbeleid, Onderhoud Kapitaalgoederen zijn niet op de Noordelijke Rekenkamer van toepassing. De paragraaf Verbonden Partijen is eveneens niet van toepassing omdat de Noordelijke Rekenkamer geen partijen kent waarin zij een bestuurlijk of financieel belang heeft. Onderstaand komen achtereenvolgens de resterende paragrafen aan bod: Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering.

2.1 weerstandsvermogen

Mochten zich incidenten voordoen die een materieel effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer dan bestaat de weerstandscapaciteit uit de reserve en het nog niet verplichte deel van de begroting. De Noordelijke Rekenkamer kent geen risico's die het rechtvaardigen om structureel een vermogen op te bouwen, om niet begrote

uitgaven te financieren. De Noordelijke Rekenkamer beschikt over een bescheiden (onderzoeks)reserve van € 25.000.

2.2 financiering

rekeningcourant verhouding

Volgens de per 1 januari 2001 van kracht geworden Wet Financiering Decentrale Overheden is een financiering- of treasuryparagraaf een verplicht onderdeel van de begroting en rekening met ingang van 2002. De Noordelijke Rekenkamer beschikt niet over een eigen rekening bij een financiële instelling waarop tegoeden of tijdelijke overschotten worden aangehouden. Daarnaast is in de Gemeenschappelijke Regeling bepaald dat zij geen leenbevoegdheid heeft. De betalingen en ontvangsten lopen door middel van een rekening courant verhouding via de rekening van de provincie Drenthe. Deze provincie vervult als centrumprovincie voor deze gemeenschappelijke regeling de treasuryfunctie.

bijdrage van de provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie provincies een bedrag beschikbaar ter dekking van de te maken kosten. Deze bijdrage is taakstellend. Indien zich in enig jaar een overschot mocht voordoen dan doet de Rekenkamer een voorstel voor de bestemming van dit resultaat. Dit kan betekenen dat het overschot terugvloeit naar de deelnemende partijen, zoals in de afgelopen jaren ook steeds is gebeurd.

De voorzitters van Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen hebben in een gezamenlijke brief van 26 november 2010 de Noordelijke Rekenkamer het dringende verzoek gedaan bij het opstellen van de begroting 2012 uit te gaan van een lagere bijdrage van de provincies van 10% ten opzichte van de meerjarenraming 2012. Daarbij is hun uitgangspunt dat het primaire proces zoveel mogelijk zou worden ontzien, hetgeen door de Rekenkamer wordt onderschreven.

Voor de begroting van 2012 betekent dit dat het budget voor 2012 van €836.000 is bijgesteld naar €752.400. De voorzitters van Provinciale Staten hebben tevens de suggestie gedaan het rekeningresultaat 2010 aan te wenden om op een reële bezuiniging van 10% uit te komen. In tegenstelling tot eerdere jaren en in afwijking van hetgeen bij de vaststelling van de jaarrekening 2010 is voorgesteld, heeft de Rekenkamer dan ook besloten het positieve resultaat (€ 17.565) alsnog toe te voegen aan de reserve van € 25.000,-. Deze toevoeging biedt een zekere waarborg voor een gestage productie, gezonde bedrijfsvoering en onafhankelijke positie ten tijde van bezuiniging.

3. bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de (voornemens betreffende de) bedrijfsvoering. Als uitgangspunt voor de begroting 2011 was een behoedzame stijging van de kosten opgenomen. Dit uitgangspunt kan onder druk van de bezuinigingen voor een aantal kostenposten in de begroting 2012 niet meer worden gehanteerd omdat er sprake is van een forse neerwaartse bijstelling. De verschillen ten opzichte van de begroting 2011 worden hieronder toegelicht en zijn in §4.2 cijfermatig weergegeven.

Voor de lonen, premies en de meerjarenraming is (op voorstel van Drenthe) een indexeringspercentage van 2% gehanteerd. Voor materiële kosten hanteert de provincie Drenthe de nullijn. Aangezien de Rekenkamer de prijsstijgingen die leveranciers doorbereken, voor haar eigen rekening moet nemen wordt voor materiële kosten een stijging van 1% gehanteerd, hetgeen overigens lager is dan de werkelijke stijging (soms meer dan 2%).

organisatie en personeelsbeleid

De personeelsopbouw is als volgt:

- College 0,4 fte
- Bureau 5,7 fte
- Totaal 6,1 fte

Het personeel van de Noordelijke Rekenkamer is formeel in dienst van de provincie Drenthe. De Noordelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en verzuim. Voor informatie over loonsommen en sociale lasten is de Rekenkamer volledig afhankelijk van de opgave van Drenthe.

De begroting van 2011 kende voor de post 'sociale lasten' ten opzichte van 2010 een forse verhoging (44%) omdat eerdere informatie, waar mee was doorgerekend, onjuist was. De jaarrekening 2010 laat op die post ook een overschrijding zien met €22.998, die de Rekenkamer binnen haar eigen budget heeft opgevangen. Bij de commissiebehandelingen in 2010 heeft de Rekenkamer aangegeven dit als onderdeel van de voorgenomen bezuinigingen te beschouwen, maar dit standpunt is bij de onderhandelingen omtrent de op te leggen bezuinigingen niet gehonoreerd. Inmiddels is de post 'sociale lasten' verhoogd waarbij de Rekenkamer er van uitgaat dat deze in overeenstemming met de werkelijke kosten is (opgave provincie Drenthe).

Ter ondersteuning van en voor uitvoering van het onderzoeksprogramma wordt externe capaciteit ingehuurd. Dit geldt voor onderzoeken waarbij specifieke deskundigheid noodzakelijk is en/of voor omvangrijke onderzoeken die meer onderzoekscapaciteit vragen. Deze post is in 2010 en 2011 niet geïndexeerd en niet verhoogd, hoewel in 2008 en 2009 deze post met zo'n €10.000 is overschreden. De reserve vangt eventuele overschrijding van deze post op. Voor 2012 is deze post neerwaarts bijgesteld met 31,95%. Hierdoor komt wel het uitgangspunt om het primaire proces (het leveren van kwalitatief hoogwaardige onderzoeksrapporten) te ontzien, onder druk te staan.

opleiding en vorming

De post voor 'vorming en opleiding' is met 42,86% gekort. Er is uitgegaan van de verplichting die vastligt in CAO-afspraken (voor elke medewerker is er €1.500 aan opleiding naar eigen keuze beschikbaar) en een kleine restpost van €3.000 voor een gezamenlijke training.

huisvesting

Voor het uitvoeren van haar werkzaamheden huurt de Noordelijke Rekenkamer een kantoorunit binnen het GIBO gebouw aan de Lauwers 14 te Assen. Bij deze post zijn naast de huursom ook de servicekosten inbegrepen. Deze worden vooraf betaald en afgerekend op basis van nacalculatie bij de jaarafrekening.

Het bedrag voor huur- en servicekosten is gebaseerd op het nieuwe (bijgestelde) bedrag dat in 2011 moet worden betaald en vervolgens verhoogd met 1% indexering materiële uitgaven. De nacalculatie van servicekosten voor 2009 en 2010 (ontvangen eind maart 2011 en nog niet afgewikkeld) is volgens de Rekenkamer tussen de €2.300 (2009) en €1.900 (2010). Dit verklaart de stijging op deze post met 7,75%.

De post 'belastingen' is verhoogd en er is voor 2012 uitgegaan van de realisatie van 2010.

externe diensten

De Noordelijke Rekenkamer maakt voor de ondersteuning van haar werkzaamheden in facilitaire zin gebruik van een aantal externe diensten. Hieronder vallen onder andere de diensten op het gebied van beveiliging en verzekering van het kantoorpand. Een deel van deze diensten is contractueel vastgelegd en betreft tot wederopzegging lang(er)lopende verplichtingen.

Andere kosten die onder 'overige diensten' vallen zijn de kosten voor bijvoorbeeld een accountantsverklaring, de contributie aan de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies, papierversnietiging en de inzet van koeriers. De post 'overige diensten' is geïndexeerd met 1% en wordt op €5.353 gesteld. Uitgaande van de realisatie van 2010 (€9.732) zou een hoger bedrag begroot moeten worden; mochten de kosten hoger uitvallen dan biedt de post 'onvoorzien' hiervoor uitkomst.

Met de provincie Drenthe is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor ondersteuning op het gebied van personeelszaken, arbo en bedrijfsarts, salaris- en financiële administratie en eerstelijns-ondersteuning op het gebied van automatisering. Met ingang van 2007 worden de werkelijke kosten inclusief 50% aan overheadkosten doorberekend. Ten opzichte van de begroting 2011 is de post 'dienstverlening' verhoogd en geïndexeerd. Uitgangspunt is de realisatie 2010 die een overschrijding liet zien. De Rekenkamer is met de provincie Drenthe in gesprek over de hoogte van de overheadkosten – met de invoering van het Nieuwe Werken bij de provincie en ten opzichte van vergelijkbare instanties is 50% overheadkosten hoog.

automatisering en kapitaallasten

De Noordelijke Rekenkamer heeft in 2010 alle hard- en software vervangen en er is voor de ict- en netwerkomgeving een nieuw besturingssysteem. Voor het onderhoud, de beveiliging en het beheer van het netwerk en de werkstations/laptops is een supportcontract afgesloten met een extern bedrijf. Voor het beheer & onderhoud en operationeel houden van de website is eveneens een contract met een externe partij gesloten. De kosten zijn op deze post geïndexeerd met 1%

kapitaallasten

De post kapitaallasten is voor 2012 verlaagd met 30,9% omdat de kopieermachine (aangeschaft in 2009) volledig is afgeschreven en omdat voor de nabije toekomst geen investeringen op dit gebied worden voorzien. Meer informatie over kapitaallasten is opgenomen in de jaarrekening 2010.

bureaunkosten

In verband met de bezuinigingen is de post 'drukwerk' met 80% gekort en gesteld op €5.000. Dat betekent dat vanaf 2012 onze rapporten voor het overgrote deel digitaal worden verspreid; de kosten hebben betrekking op vormgeving rapporten en op drukwerk van briefpapier etc. Dat betekent tegelijkertijd dat de Rekenkamer meer kosten zal maken voor papier, toners etc. omdat er altijd een aantal rapporten in papieren vorm verschijnt. Om die reden is de post 'overige bedrijfskosten' (telecommunicatie, kantoorartikelen, post, kranten- en tijdschriften, huishoudelijke zaken enz.) gesteld op € 10.000 - een stijging van 15,34% ten opzichte van 2011. Een andere reden is de realisatie op dit post in 2010, die €11.179 bedroeg.

financieel beheer

De financiële administratie van de Noordelijke Rekenkamer wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe. De financiële beleids- en beheersverordeningen van deze provincie zijn op de Noordelijke Rekenkamer van toepassing. De provincie Drenthe ontvangt een vergoeding voor het uitvoeren van de financiële administratie. Afspraken hierover zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe. Het opstellen van management- en kwartaalrapportages, begroting en jaarrekening valt niet onder deze dienstverlening.

4. financiële begroting

Hieronder is opgenomen de toelichting op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer, de ontwerpbegroting voor 2012 en het meerjarig overzicht van baten en lasten. Informatie met betrekking tot de rekening is opgenomen in de jaarrekening 2010 van de Noordelijke Rekenkamer, die is voorzien van een goedkeurende verklaring van de controlerend accountant van de provincie Drenthe.

4.1 overzicht baten en lasten

Netto omzet	Resultaat 2010	Begroting 2011	Voorlopige Begroting 2012
Bijdrage drie provincies	796.000	819.000	
Bijdrage Groningen (Blauwestad)	64.802		
baten	860.802	819.000	752.400
Bedrijfslasten	846.127	819.000	752.4000
Bedrijfsresultaat	14.035	0	
(Rente)baten	3.530		
Toevoeging uit reserve	0		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	17.565	0	
Toevoeging resultaat 2010 aan de onderzoeksreserve*	17.565		
Resultaat na bestemming	0	0	

* onder voorbehoud van instemming van PS Drenthe, Fryslân, Groningen

De lasten die voortvloeien uit de taakuitvoering van de Noordelijke Rekenkamer worden in gelijke delen vergoed door de drie deelnemende provincies aan de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer.

4.2 uiteenzetting financiële onderbouwing

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost en kostensoort gegeven. De percentages betreffen de verschillen tussen de begroting van het begrotingsjaar ten opzichte van de begroting van het jaar ervoor.

Begroting 2012 - 2011

	Budget 2012	Vershil 2012-2011	Budget 2011	Vershil 2011-2010
Personeel				
Personeel	453.185	2,00%	444.299	2,00%
Sociale lasten	100.046	2,00%	98.084	44,59%
Woon-werkverkeer	5.500	-	5.500	-25,68%
Reis- en verblijfkosten	11.000	-	11.000	-1,28%
Vorming en opleiding	12.000	-43,00%	21.000	-24,86%
Extern personeel	74.692	-31,95%	109.180	0,00%
Totaal personeel	656.423	-4,74%	689.063	4,55%
Huisvesting				
Huur en servicekosten	31.950	7,75%	29.653	7,92%
Belastingen	350	40,00%	250	-80,56%
Totaal huisvesting	32.300	8,00%	29.903	3,90%
Externe diensten				
Dienstverlening Drenthe	13.723	3,63%	13.242	2,85%
Automatisering en website	7.090	1,00%	7.020	5,07%
Schoonmaak	3.150	0,96%	3.120	6,86%
Overige diensten	5.353	1,00%	5.300	32,50%
Totaal externe diensten	29.316	2,20%	28.682	8,33%
Bureaunkosten				
Drukwerk	5.000	-80,00%	25.000	0,00%
Kapitaallasten	4.319	-30,9%	6.250	4,17%
Overige bedrijfskosten	10.000	15,34%	8.670	-24,91%
Totaal bureaunkosten	21.250	-46,67%	39.920	-6,17%
Voorlichting en representatie	5.000	-75,00%	20.000	-3,88%
Onvoorzien	10.042	-12,16%	11.432	-37,58%
Totaal	752.400	-8,13%*	819.000	2,89%

*het percentage -8,13 heeft betrekking op het verschil tussen begroting 2011 en 2012. In de meerjarenraming (4.4) komt de opgelegde korting van 10% tot uitdrukking (*raming* 2012 en *begroting* 2012)

4.3 financiële positie

financiering

De reserve is bedoeld voor onderzoeksactiviteiten die langer dan gepland doorlopen of extra inzet van externe inhuur vragen, dan bij de offerte-besprekingen is voorzien. Voorgesteld wordt het rekeningresultaat van 2010 toe te voegen aan deze reserve.

reserve (onderzoeksreserve)

	beginsaldo	onttrekkingen	toevoegingen	eindsaldo
2005	-		25.000	25.000
2006	25.000	-	-	25.000
2007	25.000	17.036	0	7.964
2008	7.964	7.964	25.000	25.000
2009	25.000	0	0	25.000
2010	25.000	0	0	25.000
2011	25.000	PM	17.565	PM
2012	PM	PM	PM	PM

investeringen

Met de vervanging van alle hard- en software in 2010 worden voor 2012 geen extra investeringen verwacht.

4.4 meerjarenraming

De begroting van de Noordelijke Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd. Stijging van pensioenpremies, 'bevrozen van lonen' en nieuwe CAO-afspraken kunnen van invloed zijn op de (meerjarige) begroting. Bij het opstellen van deze begroting is de meeste reële inschatting gemaakt van de noodzakelijke kosten voor een gezonde bedrijfsvoering met behoud van kwaliteit van onze producten en tegemoet komend aan het verzoek om te bezuinigen. Op voorstel van Drenthe is uitgegaan van een indexering van 2% voor de loonkosten en premies. Voor prijsmutatie materiële consumptie is uitgegaan van 1%. Het totaalbedrag in 2012 is €780.000, hetgeen per deelnemer neerkomt op €260.000. Bij het verzoek van 10% korting zou het aandeel per provincie €250.800 bedragen. Hieronder zijn de (eerdere) raming uit 2010 (begroting 2011) weergegeven en de bijgestelde meerjarenraming waarin de bezuinigingen voor 2012 en verder zijn verwerkt.

meerjarenraming 2008-2014 in begroting 2011 en begroting 2012 (in rood)

X €1000	2009	2010	2011	2012	2012	%	2013	%	2014	%
Lasten										
Personeelslasten*	637	659	689	703	656	-6,69	669	2	682	2
Overige lasten	137	137	130	133	96	-27,82	97	1	98	1
Totaal	774	796	819	836	752	-10,05	766	1,86	780	1,83
Baten										
Bijdragen provincies	774	796	819	836	752		766		780	
Overige	0	0	0	0	0		0		0	
Saldo	0	0	0	0	0		0		0	

Alle bedragen zijn exclusief BTW. De kolom % geeft de procentuele stijging of daling weer ten opzichte van het voorgaande jaar.

*onder personeelslasten vallen de kosten voor salarissen en premies, reis- en verblijfkosten, tegemoetkoming woon-werkverkeer, vorming en opleiding en kosten voor externe inhuur.

Jaarverslag 2010
Noordelijke Rekenkamer

Vastgesteld 9 maart 2011

Voorwoord

Terugkijkend op de eerste bestuurstermijn bij de Noordelijke Rekenkamer constateer ik dat we onze toegevoegde waarde hebben bewezen. De visie die de Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen ons in 2005 hebben meegegeven is nog steeds ook onze leidraad: het opleveren van kwalitatief hoogwaardige rapporten en het leveren van een bijdrage aan het lerend vermogen van de provincies. Het vertrouwen dat Provinciale Staten in ons stellen door hun verzoeken tot onderzoek op belangrijke onderwerpen aan ons te richten, sterken ons in het idee dat de Staten de rol en positie van de Rekenkamer (h)erkennen. Onze rapporten krijgen vervolg in beleid(skaders), uitvoering en werkwijze van de provincies. Burgers, instellingen en belangengroepen weten ons te vinden en brengen interessante suggesties voor onderzoek onder onze aandacht.

2010 is in een aantal opzichten bijzonder geweest. Voor het eerst hebben we gedurende een heel jaar met volledige bezetting in dezelfde samenstelling gewerkt, waardoor er zeven onderzoeken in uitvoering zijn genomen en in het verslagjaar zijn afgerond. Een tweetal daarvan is in het verslagjaar gepubliceerd, de overige zijn over de jaargrens getild en worden na de verkiezingen gepubliceerd. Ik vind dit een prestatie van formaat van onze medewerkers, zeker gezien de ziekte van één van hen die daardoor geruime tijd uit de running is geweest en vanwege het beslag dat het verzoekonderzoek Blauwestad op onze directeur heeft gelegd.

Twee aangelegenheden van het College verdienen vermelding: prof. dr. H. de Groot heeft op 3 juni 2010 zijn oratie aan de Universiteit van Twente uitgesproken over 'evidence-based public management'. Mr. dr. Warmelink en ondergetekende zijn eind 2010 overeenkomstig onze wens voor een tweede bestuurstermijn van zes jaar benoemd.

Mr. G.B. Nijhuis
Voorzitter

1. Verslag van het College

1.1 Grondslag Noordelijke Rekenkamer

In de provinciewet is de verplichting tot het instellen van een rekenkamer-(functie) opgenomen. Artikel 183 Provinciewet bepaalt dat de rekenkamer de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur onderzoekt.

De Gemeenschappelijke Regeling De Noordelijke Rekenkamer is op 1 januari 2005 in werking getreden. In deze regeling zijn bepalingen opgenomen voor de deelnemers Drenthe, Fryslân en Groningen en voor het gemeenschappelijk orgaan de Noordelijke Rekenkamer. Voor de laatste zijn er bepalingen opgenomen met betrekking tot het bestuur en zijn voorzitter, de Programma-raad en het bureau van de Rekenkamer. Tevens zijn er regels gesteld inzake begroting en jaarrekening en het overdragen van bevoegdheden van de provincies aan het bestuur ten behoeve van de uitvoering van de aan de Rekenkamer opgedragen taak. In het verslagjaar bleek dat aanpassingen van de Gemeenschappelijke Regeling nog niet waren doorgevoerd. Al in 2007 waren omissies in de regeling geconstateerd die noopten tot wijzigingen, maar de voorstellen van de Rekenkamer tot aanpassing zijn in de nieuwe Statenperiode na de verkiezingen tussen wal en schip geraakt. In 2011 zal dit alsnog worden geregeld.

Op basis van de Gemeenschappelijke Regeling is Assen de vestigingsplaats van de Noordelijke Rekenkamer. Hier vloeit tevens uit voort dat de provincie Drenthe is aangewezen als centrumprovincie voor de Noordelijke Rekenkamer.

De visie die Provinciale Staten van de drie provinciën voor de Noordelijke Rekenkamer in 2005 hebben geformuleerd vormen een belangrijke basis voor ons werk. De uitgangspunten, te weten onafhankelijkheid, kwaliteit, lerend effect én gericht op de Staten, onderschrijft de Rekenkamer volledig. In dat opzicht beschouwt de Noordelijke Rekenkamer zich als een 'klassieke' rekenkamer: op basis van hoogwaardig onderzoek de Staten informatie aanbieden zodat zij hun controlerende en kaderstellende rol optimaal kunnen vervullen.

1.2 Samenstelling College

Het bestuur wordt uitgeoefend door het College van de Noordelijke Rekenkamer dat op 15 december 2004 is benoemd en beëdigd. Het College bestond in 2010 uit:

- mr. G.B. Nijhuis (voorzitter)
- mr. dr. H.G. Warmelink
- prof. dr. H. de Groot (benoemd per 1 januari 2008)

Per 1 januari 2011 zijn de voorzitter en Collegelid Warmelink herbenoemd voor een tweede bestuurstermijn.

Mr. C. Pietjouw is secretaris van het College en directeur van het bureau.

1.3 Verslag van werkzaamheden

Vergaderingen van het College

In 2010 zijn er 11 reguliere Collegevergaderingen geweest. Daarnaast zijn er 3 extra ingelaste vergaderingen geweest die in het teken stonden van Blauwestad (2) en het onderzoek 'sociaal-economische vitalisering van het Groningse platteland'.

Onderzoek

- Blauwestad

Op 1 juli 2010 is het eindrapport en rapport van bevindingen inzake het onderzoek naar Blauwestad gepubliceerd. Dit onderzoek is uitgevoerd op verzoek van Provinciale Staten van Groningen die op 16 december 2009 een daartoe strekkende motie met algemene stemmen hebben aangenomen. Aanleiding voor het verzoek was de beëindiging van de publiek-private samenwerking in het project en de afboeking van bijna 29 miljoen euro.

De Rekenkamer concludeerde dat de provinciale invulling van de PPS-constructie niet doelmatig was. Belangrijke risico's werden niet onderkend of naar de private partners doorgeschoven, de juridische basis onder de samenwerking was niet 'dicht' en het uitgangspunt van elke PPS dat privaats kapitaal risico loopt, was bij de Blauwestad niet van toepassing: de provincie draaide uiteindelijk voor de kosten op. Ook concludeerde de Rekenkamer dat het project Blauwestad niet heeft geleid tot de beoogde effecten, namelijk het versterken van de sociaal-economische vitaliteit van het Oldambt gebied. De bouw van zo'n 1500 woningen, bedoeld als middel om het tij ten goede te keren, was een doel op zich geworden waarbij kritiek werd genegeerd en alternatieven voor (aanleg en uitvoering van) het project uit beeld verdwenen. Het onderzoek wees overigens ook uit dat de vooronderstellingen niet deugden en het project in die omvang van meet af aan weinig kans van slagen had. Ook is uit het onderzoek gebleken dat PS op cruciale momenten tijdens het project niet over alle informatie beschikten. De geheimhouding die gaandeweg de uitvoering van het project meer en meer gebruikelijk werd, heeft de relatie tussen GS en PS parten gespeeld.

De Rekenkamer heeft de motie van de Staten indachtig (lessen trekken) een groot aantal aanbevelingen geformuleerd voor toekomstige gebiedsontwikkeling en grote projecten. GS en PS hebben zich achter deze aanbevelingen geschaard en de Staten hebben op 29 september 2010 een aantal besluiten genomen over de geheimhouding van stukken, de informatievoorziening van GS aan PS en over het voorstel van de Rekenkamer een afzonderlijke commissie binnen PS in te stellen gericht op grote projecten.

- Rapport 'sociaal-economische vitalisering van het Groningse platteland'

Op 23 november 2010 is het rapport 'sociaal-economische vitalisering van het Groningse platteland' gepubliceerd en toegelicht tijdens een briefing.

Naar aanleiding van onze interne evaluatie van het onderzoek naar 'Bedrijventerreinen en zuinig ruimtegebruik' medio 2009 hebben we de keuze gemaakt om het onderzoek naar 'de sociaal-economische vitalisering van het

platteland' niet gelijktijdig in de drie noordelijke provincies uit te voeren, maar eerst het onderzoek in één provincie volledig tot en met publicatie te doorlopen en daarna met het onderzoek in de overige twee provincies te starten. Deze twee onderzoeken (Drenthe en Fryslân) zijn in 2010 afgerond en worden na de Statenverkiezingen 2011 gepubliceerd.

Het onderzoek naar de 'sociaal-economische vitalisering van het Groningse platteland' kent als belangrijkste conclusie dat de provincie bij de verdeling van het budget voor plattelandontwikkeling te weinig rekening houdt met de specifieke knelpunten van elke regio, waardoor het geld niet terecht komt waar het het meest nodig is. Daarnaast is het niet erg waarschijnlijk dat gehonoreerde projecten voor plattelandontwikkeling bij zullen dragen aan het verminderen van de problematiek, omdat door het ontbreken van scherpe selectiecriteria zeer uiteenlopende initiatieven worden gesubsidieerd. GS Groningen delen niet de conclusie van de Rekenkamer dat het committeren van (EU)middelen belangrijker is dan het toedelen van budget aan de meest urgente knelpunten, maar zij erkennen dat er tekortkomingen zijn onder andere op het gebied van prioriteitsstelling en regionale differentiatie. GS zijn voornemens om meer aan te sluiten op regionale problematiek en effecten van projecten beter in beeld te krijgen.

- Terugblikonderzoek Jeugdzorg

Bij het opstellen van ons onderzoeksprogramma 2010-2011 hebben we besloten om de doorwerking van aanbevelingen uit eerdere rapporten te onderzoeken. De conclusies en aanbevelingen uit onze rapporten naar een vraaggericht jeugdzorgaanbod in Drenthe, Fryslân en Groningen uit 2006 zijn als uitgangspunt genomen voor dit eerste terugblikonderzoek. In de vergadering van 23 augustus 2010 is de startnotitie voor het terugblikonderzoek Jeugdzorg vastgesteld. De uitvoering is eind 2010 afgerond; over de uitkomsten wordt na de Statenverkiezingen 2011 gepubliceerd.

- Verkenning samenwerking met andere rekenkamers

In het kader van kennisuitwisseling en samenwerking tussen onderzoekers hebben we in 2010 tijd en energie gestoken in een gezamenlijk onderzoek van alle (vijf) provinciale rekenkamers. Door overlap met eerder uitgevoerd of lopend onderzoek kon echter geen overeenstemming worden bereikt over een gemeenschappelijk relevant onderwerp en is besloten dit in 2011 eventueel weer te agenderen.

We hebben ook samenwerking met de Algemene Rekenkamer en een aantal lokale rekenkamer(commissie)s verkend. Twee onderwerpen waren door de deelnemende rekenkamers naar voren gebracht: bedrijventerreinen en jeugdzorg.

Omdat we in 2009 een uitgebreid onderzoek naar 'bedrijventerreinen en zuinig ruimtegebruik' hebben uitgevoerd, zou deelname aan dit onderzoek voor de Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen weinig meerwaarde hebben. Het voorstel voor gezamenlijk onderzoek naar de jeugdzorg bleek zich uiteindelijk te concentreren op de verantwoordelijkheden van het Rijk en van de gemeenten voor (het oprichten van) Centra voor Jeugd en Gezin.

De afbakening en probleemstelling hadden geen raakvlak met ons (geprogrammeerde) terugblikonderzoek, zodat we hebben afgezien van deelname.

Contacten met (leden van) Provinciale Staten

- Briefings voor Statenleden bij publicatie rapporten

Zoals gebruikelijk hebben we een toelichting voorafgaand aan de publicatie van onze rapporten verzorgd. De opkomst en (media) belangstelling voor ons rapport Blauwestad op 1 juli was groot; bij de briefing over het rapport naar de sociaal economische vitaliteit van het Groningse platteland waren minder Statenleden aanwezig, maar was de belangstelling voor het onderwerp en onderzoek onverminderd groot. Dit bleek ook uit de agendering van het rapport in de eerst daarop volgende vergadering van de commissie Omgevingsbeleid en Milieu van 1 december 2010.

- Commissie- en Statenvergaderingen

Omdat de Noordelijke Rekenkamer het directe contact met Provinciale Staten en haar leden over onderzoeksrapporten zeer op prijs stelt, is het College te allen tijde bereid om toelichting in een commissievergadering te geven - naast de briefing op de publicatiedag zelf. Voor alle rapporten is de Noordelijke Rekenkamer uitgenodigd bij de behandeling in de commissie.

Bij de behandeling van ons rapport Blauwestad in september 2010 hebben de voorzitter, Collegelid Warmelink en de directeur toelichting gegeven en vragen beantwoord in de commissievergadering Bestuur en Financiën.

In december zijn voorzitter en projectleider aanwezig geweest bij de eerste behandeling van het rapport 'sociaal-economische vitalisering van het Groningse platteland' in de commissie Omgeving en Milieu om toelichting te geven en vragen te beantwoorden.

Vanzelfsprekend hebben we de vergaderingen bijgewoond die in het teken stonden van behandeling van de jaarstukken 2009 en de begroting 2011 in de commissies en een toelichting gegeven en vragen beantwoord.

- Programmaraad Noordelijke Rekenkamer

Naast het directe contact met de leden van Provinciale Staten heeft de Noordelijke Rekenkamer een aantal malen per jaar overleg met de Programmaraad. In de bijeenkomst met de Programmaraad begin 2010 is het onderzoeksprogramma 2010-2011 besproken en zijn keuzes voor onderwerpen toegelicht.

In november heeft de Programmaraad met de voorzitter en Collegelid Warmelink gesproken over hun functioneren in de eerste bestuursperiode. Zij hadden beiden de wens te kennen gegeven om te worden herbenoemd voor een tweede periode. De Provinciewet schrijft voor dat in het geval van herbenoeming Provinciale Staten overleg plegen met de Rekenkamer. Collegelid De Groot en secretaris van het College mevrouw Pietjouw zijn eveneens geraadpleegd.

Tijdens het overleg bleek er onduidelijkheid te bestaan over de status van de (aangepaste) Gemeenschappelijke Regeling, namelijk in hoeverre eerdere voorstellen van de Rekenkamer tot wijzigingen van de regeling waren geformaliseerd door de Staten. Dit bleek nog niet het geval te zijn, omdat de voorstellen niet door de (nieuwe) Staten na de verkiezingen in 2007 waren bekrachtigd. Toegezegd is dat dit in 2011 alsnog zal gebeuren.

Overige contacten met(voorzitters) van Provinciale Staten

- Overleg met Presidium Groningen

Op 20 januari hebben Collegelid Warmelink (portefeuillehouder) en de directeur met het Presidium van Groningen gesproken over de voorwaarden waaronder het verzoekonderzoek Blauwestad zou kunnen plaatsvinden. De budgettaire voorwaarde was instemming met het voorstel van de Rekenkamer om het aandeel van Groningen in het resultaat 2009 te gebruiken voor externe inhuur bij het onderzoek. De inhoudelijke voorwaarde was dat de Rekenkamer overeenkomstig artikel 184 Provinciewet alle (ook vertrouwelijke) informatie nodig voor het onderzoek, zou krijgen. Het Presidium heeft ingestemd met beide voorwaarden.

- Verzoek voorzitters Provinciale Staten korting provinciale bijdrage

Begin december 2010 hebben de voorzitters van Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen de Rekenkamer schriftelijk verzocht om bij de begroting van 2012 uit te gaan van een lagere bijdrage van de provincies van 10%, met als uitgangspunt dat het primaire proces, namelijk het leveren van kwalitatief hoogwaardige onderzoeken, zoveel mogelijk wordt ontzien. Op hun aanbod om een en ander mondeling toe te lichten heeft de Rekenkamer positief gereageerd. Dit gesprek heeft 25 januari 2011 plaatsgevonden.

Overige (externe) contacten en bijdragen

Andere externe contacten lagen vooral in het verlengde van ons reguliere werk, zoals het bijwonen van de ALV en het congres van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies en het overleg met collega's in het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers. Daarnaast heeft Collegelid Warmelink de weeffouten in de wet aangaande de positie van Rekenkamer(commissie)s op heldere wijze verwoord. Deze notitie is in het handboek van de VNG opgenomen en wordt meegenomen in de lopende evaluatie van rekenkamer(commissie)s van het ministerie BZK.

2. Directieverslag

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer ondersteunt het College voor een goede uitvoering van zijn werkzaamheden. De secretaris van het College is tegelijkertijd directeur van het bureau. De directeur handelt binnen het mandaat van de vastgestelde begroting en is verantwoordelijk voor de aansturing van het bureau en voor de interne organisatie. In het directiestatuut waarin de taakverdeling tussen College en directeur/ secretaris is bepaald, wordt de directeur verantwoordelijk gesteld voor een aantal inhoudelijke aspecten en de interne organisatie. In dit directieverslag komen de werkzaamheden en ontwikkelingen van het afgelopen jaar aan de orde.

2.1 Onderzoek en onderzoeksactiviteiten

Onderzoek en daarmee samenhangende activiteiten zijn de core business van de Rekenkamer. Bij het bureau van de Rekenkamer zijn drie onderzoekers en één projectleider werkzaam die zich vrijwel uitsluitend met onderzoek bezig houden. Onderzoek doen is een ambacht en Rekenkameronderzoek is een vak apart, de reden waarom onze medio 2009 nieuw aangetreden onderzoekers een algemeen opleidingstraject in 2009-2010 hebben doorlopen. De belangrijkste leerschool voor ons werk blijft echter de praktijk. Het 'hoe en waarom' van onderzoek doen, een onderzoeksonderwerp eigen maken en (de noodzaak van) procedurele vereisten zoals hoor en wederhoor hebben in 2010 veel aandacht gekregen. De keuze om het onderzoek naar 'sociaal-economische vitalisering van het platteland' niet tegelijkertijd in drie provincies maar eerst in één provincie te starten en volledig tot en met publicatie te doorlopen, had met deze inwerkperiode te maken.

De directeur heeft bij onderzoek vooral als taak de kwaliteit te bewaken en staat daarmee meer op afstand. In uitzonderlijke gevallen voert de directeur zelf onderzoek uit hetgeen bij het verzoekonderzoek Blauwestad het geval is geweest.

Onderzoeken en doorlooptijden

In 2010 zijn de volgende onderzoeken gestart en/of afgerond:

- Vitaal Platteland ('sociaal-economische vitalisering van het platteland')
  - Groningen
    - Uitvoering december 2009 – juli 2010
    - Publicatie 23 november 2010
  - Drenthe en Fryslân
    - Uitvoering juli 2010 – december 2010
    - Publicatie na Statenverkiezingen 2011
- Verzoek onderzoek PS Groningen Blauwestad
  - Uitvoering januari – mei 2010
  - publicatie 1 juli 2010
- Terugblikonderzoek Jeugdzorg (Drenthe, Fryslân en Groningen)
  - Uitvoering september 2010 – december 2010
  - Publicatie na Statenverkiezingen 2011

Voor het onderzoek naar Blauwestad is externe capaciteit en expertise ingehuurd. De kosten van externe inhuur voor dit onderzoek bedroegen

166.321,- euro. Er is in september een externe medewerker ingehuurd om het tekort aan capaciteit wegens langdurige arbeidsongeschiktheid van één medewerker tijdelijk op te vangen. De kosten hiervoor waren 42.761,- euro. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt in de jaarrekening 2010. Hier is ook nadere toelichting op de dekking van deze kosten opgenomen.

Uren besteed aan onderzoek

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bestede uren aan directe en indirecte onderzoeksactiviteiten. De uren in het overzicht zijn exclusief de uren van extern personeel en van het College. De uren per fase van een onderzoek en de percentages ten opzichte van de 'normuren' (contracturen voor een jaar, voor alle medewerkers tezamen) staan hieronder.

tabel 1 bestede uren in 2010 en percentages ten opzichte van het totaal(normuren)

	uren	totaal	%
Vitaal Platteland Groningen			
- uitvoering, rapportage en nazorg	1570		
- planning en beheer	13		
Totaal Vitaal Platteland Groningen		1.583	16%
Vitaal Platteland Drenthe en Fryslan			
- uitvoering en rapportage	1460		
- planning en beheer	60		
Totaal Vitaal Platteland Drenthe en Fryslan		1.520	16%
Blauwestad			
- uitvoering	1123		
- rapportage en nazorg	499		
- planning en beheer	108		
Totaal Blauwestad		1.730	18%
Terugblikonderzoek Jeugdzorg			
- oriëntatie, uitvoering en rapportage	334		
- planning en beheer	25		
Totaal terugblik Jeugdzorg		359	4%
Totaal andere onderzoeksactiviteiten en ontwikkeling		448	5%
Totaal besteed aan onderzoek		5.640	59%
Totaal aantal uren 2010		10.180	105%
Totaal normuren		9.665	

2.2 Medewerkers

Rekenkamerwerk is mensenwerk. Dat betekent dat de medewerkers van het bureau het belangrijkste kapitaal van de Rekenkamer vormen: zonder goede onderzoekers en goede ondersteuning krijgen we de doelstellingen niet voor elkaar. Het bureau van de Rekenkamer heeft een vaste formatie van vier medewerkers die zich met onderzoek bezig houden en één medewerker die als spin in het web ondersteuning biedt aan het College, het bureau en de directeur - in totaal zes mensen met een formatie in 2010 van 5,7 fte. Het College vormt gezamenlijk 0,4 fte, zodat het totaal op 6,1 neerkomt.

In 2010 hebben we voor het eerst sinds het begin in 2005 een heel jaar met volledige bezetting kunnen werken. Tegenover deze 'gelukkige omstandigheid' stonden twee minder positieve omstandigheden die 2010 anders dan voorgaande jaren maakte. Eén medewerker is wegens ernstige ziekte een groot deel van 2010 arbeidsongeschikt geweest. Dit verklaart het zeer hoge en afwijkende percentage ziekteverzuim in 2010 (12 % ten opzichte van de stabiele 2% in voorgaande jaren). Het andere aspect dat voor de medewerkers een minder gunstige omstandigheid bleek te zijn, was het verzoekonderzoek Blauwestad. De eerste helft van 2010 heeft de directeur ruim 1300 uur aan dit onderzoek besteed waardoor er in die periode nauwelijks tijd overbleef voor managementtaken, begeleiding en kennisoverdracht. Hoewel de omstandigheden in 2010 uitzonderlijk waren, tonen bovenstaande punten tegelijkertijd de kwetsbaarheid van onze organisatie.

Onderstaand overzicht geeft aan waar onze tijd in 2010 aan is besteed in vergelijking met 2008 en 2009.

tabel 2 verdeling tijdbesteding naar activiteiten in 2010 (uren en % tov normuren)

	Uren 2010	% in 2010	Uren 2009	% in 2009	% in 2008
Onderzoeksactiviteiten en ontwikkeling	5.641	59%	5.321	57%	58%
Beheer en management	1.623	17%	2.135	23%	21%
Verlof- en feestdagen	1.685	17%	2.066	22%	21%
Sociale activiteiten	82	1%	68	1%	1%
Ziekteverzuim en bezoek (tand)arts	1.149	12%	179	2%	2%
Totaal *	10.180	105%	9.769	105%	103%

* het totaal aantal bestede uren is afgezet tegen het aantal normuren

Investeren in kwaliteit en ontwikkeling

In 2009 is een algemeen ontwikkelingsprogramma gestart dat doorliep in 2010 waaraan alle medewerkers en de directeur hebben deelgenomen. Vaardigheden op het gebied van communicatie, samenwerking, feedback geven en ontvangen en oog voor (eigen en elkaars) kwaliteiten stonden daarbij centraal. Er is ook een inhoudelijk (inwerk)programma gestart dat doorliep in 2010 over het hoe en waarom van Rekenkamer onderzoek, methoden en technieken en oog voor de context waarin een onderzoek plaatsvindt. Aan dit programma hebben de medewerkers die zich bezig houden met onderzoek deelgenomen. Ook is er voor hen een (in company) module 'effectief rapporteren' georganiseerd die over meerdere dagen gespreid is.

Vanwege het algemene inwerk- en opleidingsprogramma en het feit dat we flink moesten doorwerken, is er in 2010 afgezien van individuele opleidingen en trainingen. Bij de beoordelingsgesprekken eind november 2010 zijn er afspraken met alle medewerkers op dit punt gemaakt, waardoor zij in 2011 aan meer op de persoonlijke behoefte en noodzaak toegespitste opleidingen gaan volgen. Naast de beoordelingsgesprekken met alle medewerkers, zijn er in februari en mei 2010 met de nieuwe medewerkers gesprekken gevoerd over hun functioneren.

2.3 Middelen

Dienstverlening en servicecontracten

De provincie Drenthe vervult als centrumprovincie (aangewezen in de Gemeenschappelijke Regeling) een ondersteunende rol op facilitair gebied voor de Noordelijke Rekenkamer. De directeur heeft met de directeur-secretaris van deze provincie een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Voor een aantal andere aspecten zoals huisvesting, schoonmaak, verzekering en beveiliging zijn in 2005 langlopende contracten afgesloten – die al dan niet in de loop van de tijd zijn aangepast.

Informatievoorziening

Door middel van nieuwsbrieven is informatie over de Rekenkamer en op handen zijnde publicaties onder de aandacht van alle Statenleden gebracht. Onze website www.noordelijkerekenkamer.nl is een belangrijk medium voor publicatie en openbaarmaking van onze rapporten en informatie over publicaties van onze collega's. Met ingang van 2010 plaatsen de provinciale rekenkamers elkaars persberichten op de website zodat Statenleden ook over de 'grens' kunnen kijken. Van deze service wordt veelvuldig gebruik gemaakt: zo is persbericht van de Zuidelijke Rekenkamer 'grondbeleid Noord-Brabant' 507 keer gedownload, het persbericht van de Randstedelijke Rekenkamer inzake het Groene Hart 458 keer en dat van de Rekenkamer Zeeland over Nationaal Landschap 438 keer.

tabel 3 aantallen downloads van de website in 2010

	<i>Aantal in 2010</i>
Vitaal Platteland	
- onderzoeksvoorstel (algemeen)	600
- rapport Groningen	261
- persbericht Groningen	166
Blauwestad	
- onderzoeksvoorstel	862
- eindrapport	1397
- rapport van bevindingen	1113
- persbericht	726
Terugblikonderzoek jeugdzorg	
- onderzoeksvoorstel	437
Onderzoeksprogramma 2010 - 2011	1014
Jaarstukken 2009	
- jaarverslag 2009	519
- jaarrekening 2009	512
Begroting 2010	556
Begroting 2011	491

De Statenleden van Drenthe, Fryslân en Groningen krijgen een gedrukte versie van het rapport over hun provincie, maar steeds vaker publiceert de Rekenkamer via de website. Daarnaast biedt de website op uiteenlopende terreinen informatie over startend onderzoek, onze werkwijze en informatie over de begroting en onderzoeksprogramma (vooruitblik) en jaarverslag en jaarrekening (verantwoording). Naast de functie van communicatiemedium dient de site daarmee transparantie in brede zin.

Beheer, ICT en informatiebeveiliging

Niet alleen voor communicatie maar vooral ook voor ons onderzoekswerk (informatie en data verzamelen, verwerken, analyseren en daarover rapporteren) is onze kantoorautomatisering onmisbaar. Om deze reden en het feit dat onze onderzoeksdata goed beveiligd moeten zijn, is veel geïnvesteerd in onze ICT-infrastructuur. In 2010 is alle hard- en software die bij de start van de Rekenkamer in 2005 is aangeschaft vervangen (pc's, laptops, server, printers en programmatuur). In 2010 is tegelijkertijd met de vervanging van de kantoorautomatisering ons kantoor gedeeltelijk verbouwd.

De dienstverlening van de provincie Drenthe op het gebied van automatisering betreft een eerstelijns helpdesk en ondersteuning bij kleine problemen. Het beheer en onderhoud van het geautomatiseerd systeem en netwerk is uitbesteed aan een externe partij. Deze partij is verantwoordelijk voor onderhoud, beheer en calamiteitenopvang van het gehele geautomatiseerde systeem. Het beheer, onderhoud en 'in de lucht houden' van de website is aan een andere partij uitbesteed.

Op ICT-gebied is een aantal waarborgen voor informatiebeveiliging aangebracht. Ten behoeve van het zorgvuldig omgaan met gegevens en informatie die de Rekenkamer in het kader van onderzoek vergaart, geldt een aantal procedures. De Rekenkamer hanteert een geheimhoudingsverklaring die door alle extern ingehuurde medewerkers wordt ondertekend. Voor het zorgvuldig omgaan met gegevens is een privacyreglement vastgesteld en zijn er procedures voor het omgaan met gegevensdragers (laptops en usb-sticks). De directeur ziet er op toe dat deze procedures ook in de praktijk worden nagekomen.

Financiën

In april 2009 is de begroting voor 2010 opgesteld, nadat de goedkeurende verklaring van de accountant over de jaarrekening 2008 was ontvangen. De Rekenkamer gaat uit van het principe van zero-based budgetting zodat de realisatie 2008 als uitgangspunt is genomen, opgehoogd met indexering voor loonkosten en een inflatiecorrectie op basis van de percentages die de provincie Drenthe hanteert.

In de begroting 2010 is al gewezen op het feit dat er een fors (negatief) verschil was tussen de realisatie 2008 en begroting 2010 op het gebied van sociale lasten, waarvoor Drenthe geen verklaring kon geven. De Rekenkamer is voor deze gegevens (en andere gegevens met betrekking tot personeelskosten) afhankelijk van de opgave van Drenthe.

De gegevens die eerder waren verstrekt (en waarmee is doorgerekend) bleken bij realisatie 2010 inderdaad onjuist, zodat er een tekort van zo'n 23.000 euro is ontstaan. Bij het opstellen van de begroting 2010 heeft de Rekenkamer de keuze gemaakt om geen extra bijdrage hiervoor van de provincies te vragen, maar dit (dreigende en later gerealiseerde) tekort binnen de eigen begroting op te vangen.

Een compleet overzicht van investeringen en bestedingen wordt gegeven in onze jaarrekening over 2010. Aan de controlerend accountant van de provincie Drenthe is de opdracht verstrekt deze te controleren teneinde een goedkeurende verklaring te verkrijgen.

Carolien Pietjouw
Directeur

Jaarrekening 2010

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Vastgesteld in Collegevergadering van 7 maart 2011

Grondslagen

Balans
Winst en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

Grondslagen voor de waardering en bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijke orgaan van de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen op basis van de Gemeenschappelijke Regeling De Noordelijke Rekenkamer. De provincie Drenthe is als centrumprovincie aangewezen en daarmee verantwoordelijk voor de uitvoering van de dienstverlening met betrekking tot ondermeer de financiële administratie. De controle verordening 2004 van deze provincie is op de Noordelijke Rekenkamer van toepassing. In deze jaarrekening zijn de gehanteerde waarderinggrondslagen, de balans per 31 december 2010, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en een toelichting op de posten opgenomen. Als bijlage is een realisatieoverzicht 2010-2009 toegevoegd.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Algemeen

Het vermogen wordt bepaald op basis van de historische uitgaafprijzen. De activa en de passiva zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Materiële vaste activa

De waardering is gebaseerd op de aanschafwaarde onder aftrek van de verrichte afschrijvingen. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van geschatte economische levensduur. Gelet op het karakter van de activa (automatiseringsapparatuur) is de levensduur gesteld op drie jaar. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een mogelijke restwaarde.

Vorderingen

Bij de waardering van de vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid. De inschatting van dit risico is beoordeeld.

Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

Algemeen

In de winst- en verliesrekening worden opbrengsten en kosten verantwoord die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten die tijdens het boekjaar zijn verricht.

Voorziening arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Artikel 44 van het BBV schrijft voor dat er voorzieningen dienen te worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Voorzieningen mogen niet worden gevormd voor jaarlijks terugkerende verplichtingen (die voortvloeien uit arbeidsvoorwaarden) van vergelijkbaar volume. Gelet op de bepalingen uit artikel 44 van het BBV is er daarom geen voorziening gevormd voor de opgebouwde vakantiegelden en verlofrechten.

Grondslagen

Balans

Winst en verliesrekening

Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

Balans

Deze balans is de balans van de Noordelijke Rekenkamer na verwerking van het resultaat.

Balans 2010

Activa	<i>toelichting</i>	<i>31-12-2010</i>	<i>31-12-2009</i>
Materiele vaste activa	01		
Laptops		0	251
Kopieer/faxmachine		1.931	3.863
Desktops, Server, etc		8.637	0
		10.568	4.114
Vlottende activa			
Vorderingen	02	0	0
Overlopende activa	02	1.021	359
Liquide middelen	03	30.976	214.934
Totaal vlottende activa		31.997	215.293
Totaal activa		42.565	219.407
Passiva		<i>31-12-2010</i>	<i>31-12-2009</i>
Eigen vermogen			
Algemene reserve	04 en 16	25.000	25.000
Voorziening	05	0	81.450
Kort lopende schulden			
Overlopende passiva	02	0	0
Resultaat bedrijfsvoering		17.565	112.957
Totaal passiva		42.565	219.407

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Grondslagen
Balans
Winst en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

Om de aansluiting tussen begroting 2010 en de winst- en verliesrekening in de jaarrekening 2010 zichtbaar te maken, is voor een aantal posten een toelichting opgenomen. De realisatiecijfers van 2009 zijn ook opgenomen. In de bijlage bij deze jaarrekening is een gedetailleerd realisatieoverzicht 2010-2009 opgenomen.

Winst- en verliesrekening 2010

	toelichting	Realisatie 2010	Begroting 2010	Verschil 2010	Realisatie 2009
Opbrengsten					
Provincies		796.000	796.000	n.v.t.	774.000
Bestemming resultaat 2009 deel Groningen	05	64.802	64.802		
Som der opbrengsten	06	860.802	860.802	n.v.t.	774.000
<i>Bedrijfslasten</i>					
Intern Personeel	07	538.065	549.914	11.849	451.933
Extern personeel	08	209.082	173.982	-35.100	118.021
Huisvesting	09	27.374	28.762	1.388	28.152
Externe diensten	10	32.205	26.476	-5.729	28.918
Afschrijvingen	11	6.501	6.000	-501	2.915
Drukwerk	12	16.661	25.000	8.339	19.118
Overige bedrijfskosten	13	11.182	11.547	365	7.982
Voorlichting en representatie	14	5.697	20.808	15.111	7.088
Onvoorzien	16	-	18.313	18.313	-
Som der bedrijfslasten		846.767	860.802	14.035	664.127
Bedrijfsresultaat		14.035			109.872
Rentebaten	15	3.530	-		3.084
Incidentele bate	15	-	-		-
Verplichting uitkering	05	-	-		-
Ontslaguitkering	05	-	-		-
Toevoeging uit voorziening	05	-			-
Toevoeging uit reserve	16	-	-		-
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		17.565			112.957

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Grondslagen
Balans
Winst- en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de uitgaven en ontvangsten.

Kasstroom overzicht 2010

Mutaties liquide middelen		toelichting		
Beginsaldo rekening-courant 2010				214.934
A: Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bijdrage deelnemers		06	796.000	
Deel Groningen voor onderzoek Blauwestad		06	64.802	
Rente		15	3.530	
Bedrijfslasten totaal			-846.767	
(Sub)saldo uit operationele activiteiten				17.565
Mutaties voorziening ontslaguitkering		05		0
Totaalsaldo A				17.565
B: Kasstroom uit investeringen en overige mutaties				
Ontslaguitkering		05	0	
Afschrijvingen		01 en 11	6.501	
Investeringen		01 en 11	-12.955	
Mutaties overlopende posten		02	-662	
Totaalsaldo B				- 7.116
C. Bestemming en terugbetaling resultaat 2009 en voorziening aan deelnemers				
Terugbetaling aan Drenthe en Fryslân		05		-129.605
Tegenboeking bijdrage Groningen Blauwestad				- 64.802
Totaal C				-194.407
Totaal mutaties rekening courant (A+B+C)				-183.958
Saldo rekening-courant (RC)		03		30.976

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

pwc

Toelichting Jaarrekening

De nummers corresponderen met de toelichtingnummers uit de balans, uit het kasstroomoverzicht en uit de winst- en verliesrekening.

Toelichting op de balans per 31 december 2010

01 Materiële vaste activa

In 2010 is vrijwel alle hard- en software die de Rekenkamer bij aanvang in 2005 heeft aangeschaft vervangen. Onder 11 'afschrijvingen vaste activa' is meer informatie opgenomen over de afschrijvingslasten.

Mutatieoverzicht materiele vaste activa 2010	
Aanschafwaarde 2005 t/m 2009	60.788
Afschrijvingen 2005 t/m 2009	-56.674
Boekwaarde 31 december 2009	4.114
<i>Investerings en afschrijvingen</i>	
Investerings gedurende boekjaar 2010	12.955
Afschrijvingen gedurende boekjaar 2010	- 6.501
Boekwaarde 31 december 2010	10.568

02 Overlopende posten

Het totaal aan mutaties op overlopende posten bedraagt 661,53 (afgerond 662,00) euro. De overlopende activa betreffen in 2010 vooruitbetaalde kosten voor abonnementen en servicecontracten in 2011.

Overzicht mutaties overlopende posten in 2010

	activa		passiva	
Overlopende activa (stand per 1 januari 2010)	358,76			
Vooruitbetaalde kosten voor 2009 (naar kosten)		-358,76		
Vooruitbetaalde kosten 2011	1.020,29			
Totaal mutaties activa	661,53			
Totaal mutaties passiva				0,00
Totaal mutaties overlopende posten				661,53
Eindsaldo (naar balans 31 december 2010)	1.020,29			

03 Liquide middelen

Met de provincie Drenthe wordt een rekening-courantverhouding aangehouden, omdat de Rekenkamer niet over een eigen bankrekening beschikt. De provincie Drenthe geeft het saldo op de rekening-courant per einde 2010 op. Over het batig saldo wordt een rentevergoeding betaald (zie toelichting onder 15). Het boekingsoverzicht van Drenthe en het eigen budgetoverzicht van de Rekenkamer laat geen verschillen zien, met uitzondering van enkele rekenverschillen die gezamenlijk nog geen €0,50 bedragen.

04 Eigen vermogen

Bij de jaarrekening 2005 is een kleine reserve gevormd ten behoeve van onderzoeksactiviteiten ter hoogte van 25.000,- euro. In 2010 zijn er geen onttrekkingen of toevoegingen geweest. Onder '16 onderzoeksreserve' is extra informatie opgenomen.

05 Voorziening en bestemming resultaat 2009

Bij bestemming van het resultaat 2009 heeft ons College aan Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen voorgesteld om de voorziening die gevormd was voor verplichtingen, samenhangend met een ontsluiting, op te heffen. Eind 2009 was het saldo van deze voorziening 81.450,23 euro. Bij de vorming van de voorziening is aangegeven dat het eventuele restant in gelijke delen naar de drie provincies zou terugvloeien. Per saldo kwam het totaal van het aandeel in het resultaat 2009 (37.652,33) en in het restant van de voorziening (27.150) neer op 64.802,33 per deelnemer.

Ons College heeft in 2010 bij het aanbieden van de jaarrekening 2009 de Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen voorgesteld het resultaat en het restant van de voorziening als volgt te bestemmen: het aandeel in het resultaat en dat in het restant van de voorziening van Drenthe en van Fryslân volledig terug te laten vloeien naar beide provincies; het aandeel van Groningen in zowel resultaat als in restant van de voorziening te bestemmen voor het verzoekonderzoek naar Blauwestad. De Staten hebben met deze voorstellen ingestemd.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichting betreft het huurcontract voor huisvesting van het bureau (toelichting onder nummer 9 'huisvesting'). De huur termijn bedraagt vijf jaar en is gestart in 2005. In 2009 is het contract voor 5 jaar verlengd. Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn ondermeer langlopende contracten voor het onderhoud en beheer van het netwerk en de website, dienstverlening Drenthe en facilitaire zaken.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

Hieronder wordt ingegaan op de samenstelling van het resultaat. In de bijlage is een realisatieoverzicht opgenomen waarin de verschillen op categorie-indeling worden toegelicht. Op hoofdcategorie is de aansluiting met de begroting 2010 aangehouden.

06 Netto-omzet

Onder de omzet vallen de ontvangsten van de provincies voor dekking van de kosten. Bij elke begroting worden middelen aan Provinciale Staten gevraagd voor de financiering van de bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer. De som van het ontvangen bedrag is 796.000,- euro. Met de toevoeging van 64.802,- euro van de provincie Groningen ten behoeve van het verzoekonderzoek Blauwestad komt het voor de exploitatie beschikbare totaalbedrag op € 860.802,00.

07 Intern personeel

De kosten voor intern personeel in de winst- en verliesrekening zijn opgebouwd uit:

Intern personeel	Realisatie 2010	Begroet 2010
Salarissen personeel	421.207,29	435.588
Sociale lasten	90.835,58	67.838
Vergoeding woon-werkverkeer	5.485,02	7.400
Reis- en verblijfkosten	9.229,58	11.142
Vorming en opleiding	11.307,59	27.946
totaal	538.065,06	549.914

De Rekenkamer is voor de gegevens over salarissen en sociale lasten afhankelijk van de provincie Drenthe, die hiervoor gegevens aanlevert. De overschrijding van sociale lasten met zo'n 23.000 euro heeft te maken met het feit dat de provincie niet de juiste gegevens heeft aangeleverd. In de begroting 2010 (en 2011) is dit probleem al aangekaart. De Rekenkamer heeft hiervoor overigens geen extra bijdrage van de provincies gevraagd, maar dit binnen haar begroting opgevangen.

Sinds september 2009 is de Rekenkamer op volle sterkte; omdat niet alle medewerkers een fulltime dienstverband hebben en/of aan het einde van hun salarisschaal zijn, verklaart dit de onderschrijding op salariskosten omdat bij het opstellen van de begroting met maximale schaalbedragen is gerekend.

Aantallen fulltime equivalenten	eind 2010	Begroot 2010
Bestuur	0,4	0,4
Bureau	5,7	5,7
Totaal	6,1	6,1

08 Extern personeel

Voor de uitvoering van het onderzoek naar Blauwestad (Groningen) is externe capaciteit en expertise ingehuurd. De kosten van externe inhuur voor dit onderzoek bedroegen 166.321,- euro. Het beschikbare budget was het totale eigen budget van de Rekenkamer voor inhuur (108.180) en het aandeel Groningen in het resultaat 2009/opheffen ontslagvoorziening (64.802). Voor dit aandeel Groningen is geen voorziening gevormd; het is wel als apart budget geadministreerd.

Er is in september een externe medewerker ingehuurd om het tekort aan capaciteit wegens langdurige arbeidsongeschiktheid van één medewerker tijdelijk op te vangen. Duidelijk was dat het restant van het beschikbare budget (7661,-) niet toereikend was om de kosten hiervoor (42.761,-) op te vangen. Door keuzes om andere posten niet verder aan te spreken (opleiding en representatie) en door een inschatting van het resterend budget op drukwerk en de post onvoorzien, heeft de Rekenkamer dit tekort van 35.100 binnen de begroting opgevangen.

09 Huisvesting

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer is gevestigd in een kantoorunit binnen het GIBO pand aan de Lauwers 14 te Assen. De kosten ter hoogte van 27.374,32 euro hebben betrekking op de betaalde huur, servicekosten en belastingen. De onderschrijding komt onder andere voort uit de afrekening van lagere servicekosten over 2010 en lagere belastingen dan begroot.

10 Externe Diensten

Deze post is opgebouwd uit een aantal posten. Het gaat om kosten voor inhuur van diensten op het gebied van automatisering (beheer, beveiliging en onderhoud) en schoonmaak. 'Overige diensten' betreffen de kosten samenhangend met de beveiliging van het kantoor, verzekeringen, kosten accountant voor controle van de jaarrekening, lidmaatschap van de NVRP, koeriersdiensten etc.

Op basis van een dienstverleningsovereenkomst worden ook diensten ingehuurd bij de provincie Drenthe. Deze hebben betrekking op het voeren van een personeels- en salarisadministratie, het financieel beheer, de betalingen van facturen en op advisering en ondersteuning bij personele aangelegenheden en arbo-zaken. Er wordt afgerekend op daadwerkelijk gemaakte uren. Er worden diverse tarieven gehanteerd al naar gelang de soort werkzaamheden. De tarieven worden verhoogd met een opslag

van 50% voor overhead. In de begroting 2010 is voor deze post 12.875,- euro geraamd - er is een overschrijding van 579,19 euro ontstaan.

De overschrijding op 'overige diensten' heeft betrekking op het feit dat in 2010 alle hard- en software is vervangen. Voor het vervangen, installeren, overzetten van data etc. zijn kosten gemaakt, waarmee bij het opstellen van de begroting onvoldoende rekening was gehouden. Deze overschrijding van 5.732,08 is een incidentele uitgave, die door de post onvoorzien kan worden opgevangen binnen de begroting.

Externe diensten	Realisatie 2010	Begroting 2010	Vershil 2010	Realisatie 2009
Dienstverlening Drenthe	13.454,19	12.875	- 579,19	13.675,34
Automatisering	5.945,29	6.681	735,71	6.024,02
Overige diensten	9.732,08	4.000	-5.732,08	6.356,79
Schoonmaak	3.073,48	2.920	-153,58	2.862,34
Totaal externe diensten	32.205,05	26.476	- 5.729,05	28.918,49

11 Afschrijving vaste activa

De economische levensduur van de investeringen is gesteld op 3 jaar. De Rekenkamer heeft twee jaar langer met de hard- en software gewerkt en deze pas in 2010 vervangen. In het onderstaande schema is de specificatie van de afschrijvingskosten weergegeven - de levensduur is overigens ook weer op 3 jaar gesteld.

Investeringen, afschrijvingen en boekwaarde 2010

	Boekwaarde 31/12/2009	Investeringen 2010	Afschrijvingen 2010	Boekwaarde 31/12/2010
Laptops (2)	251		251	0
Kopieer/faxmachine	3.863		1.932	1.931
Desktops, HP Compaq (5)		3.625	1.208	2.417
Beeldschermen (5)		890	296	594
Laptop + docking		916	305	611
Server HP		4.168	1.390	2.778
Backupsysteem APC		591	197	394
MS Window premium		1.057	353	704
MS Windows cal		598	199	399
MS Office 2007		1.110	370	740
Totaal	4.114	12.955	6.501	10.568

12 Drukwerk

Voor de publicatie van de onderzoeksrapporten is een post drukwerk opgenomen. Door omstandigheden (Blauwestad en langdurige arbeidsongeschiktheid van één medewerker) zijn er in 2010 veel onderzoeken afgerond, maar niet gepubliceerd. De onderschrijding van 8.338,99,- euro op het begrote bedrag van 25.000 euro wordt hiermee verklaard.

13 Overige bedrijfskosten.

Deze post is samengesteld uit kosten voor huishoudelijke uitgaven, postzegels, kantoorartikelen en telecommunicatie. Het begrote bedrag van 11.547,- euro is gebaseerd op de gerealiseerde kosten in 2009 (en inflatiecorrectie) op deze post, omdat de Rekenkamer het principe van zero-base budgetting hanteert. Een kleine afwijking (+ 365,08) is normaal.

14 Voorlichting en representatie

Deze post bevat diverse kosten samenhangend met de publicatie van onze rapporten, zoals huur van de locaties en andere representatiekosten. In 2010 is er voor twee rapporten een briefing gehouden en is de keuze gemaakt dit budget niet verder aan de te spreken om de inhuur van een externe medewerker op te vangen. Deze kosten zijn hier niet op geboekt (zie o8 'externe inhuur'), hetgeen de onderschrijding van 15.111,09 verklaart.

15 Rente- en incidentele baten

De Noordelijke Rekenkamer houdt met de Provincie Drenthe een rekening-courant verhouding aan. Over de niet opgenomen gelden is afgesproken dat er een vergoeding wordt berekenend (rente). Voor 2009 bedraagt deze vergoeding 3.530,89 euro.

16 Onderzoeksreserve en 'post onvoorzien'

De overschrijding van de post 'externe inhuur' wordt normaliter gedekt uit deze onderzoeksreserve. De Rekenkamer heeft er voor gekozen om voor deze overschrijding niet de reserve aan te spreken, maar (extra) kosten binnen de begroting op te vangen. Dit was deels mogelijk door keuzes om uitgaven op kosten binnen de begroting niet verder aan te spreken en deels door de beschikbaarheid van het budget 'onvoorzien'. Op de post 'onvoorzien' worden in de administratie geen kosten geboekt, zodat incidentele uitgaven niet direct zichtbaar worden in de winst- en verliesrekening op deze post.

Onderzoeksreserve Noordelijke Rekenkamer

	beginsaldo	onttrekkingen	toevoegingen	eindsaldo
2005	-		25.000	
2006	25.000	-		25.000
2007	25.000	17.036		7.964
2008	7.964	7.964	-	0
2009	0	-	25.000	25.000
2010	25.000	-	-	25.000

17 resultaat en bestemming resultaat (voorstel)

De jaarrekening 2010 sluit af met een positief resultaat van 17.565,01. Het College van de Noordelijke Rekenkamer stelt Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen voor het resultaat volledig terug laten vloeien naar de provincies, hetgeen neerkomt op 5.855 euro per deelnemer.

Bijlage Realisatieoverzicht 2010 en 2009

	Winst&verlies rekening 2010	Realisatie 2010	Begroting 2010	Vershil 2010	Realisatie 2009
Bijdragen provincies	796.000	796.000,00	796.000,00	nvt	774.000
Bestemming resultaat 2009 deel Groningen	64.802	64.802,33	64.802,33		0
Som der opbrengsten	860.802	860.802,33	860.802,33	nvt	774.000
<i>Bedrijfslasten</i>					
Personeel					
Personeel		421.207,29	435.588	14.380,71	351.153,38
Sociale lasten		90.835,58	67.838	-22.997,58	71.672,58
Woon-werkverkeer		5.485,02	7.400	1.914,98	4.312,12
Reis- en verblijfkosten		9.229,58	11.142	1.912,42	7.904,51
Vorming en opleiding	538.065	11.307,59	27.946	16.638,41	16.890,24
Extern personeel	209.082	209.082,44	173.982	-35.100,44	118.021,47
Totaal personeel	747.147	747.147,50	723.896	-23.251,50	569.954,30
Huisvesting					
Huur en service		27.037,36	27.476	438,64	27.954,71
Belastingen		336,96	1.286	949,04	197,14
Totaal huisvesting	27.374	27.374,32	28.762	1.387,68	28.151,85
Externe diensten					
Dienstverlening Drenthe		13.454,19	12.875	-579,19	13.675,34
Automatisering		5.945,29	6.681	735,71	6.024,02
Overige diensten		9.732,08	4.000	-5.732,08	6.356,79
Schoonmaak		3.073,48	2.920	-153,48	2.862,34
Totaal externe diensten	32.205	32.205,05	26.476	-5.729,05	28.918,49
Bureaunkosten					
Afschrijvingen	6.501	6.501,17	6.000	-501,17	2.914,87
Drukwerk	16.661	16.661,01	25.000	8.338,99	19.118,00
Overige bedrijfskosten	11.182	11.181,92	11.547	365,08	7.981,66
Totaal bureaunkosten	34.344	34.344,10	42.547	8.202,90	30.014,53
Voorlichting en representatie	5.697	5.696,91	20.808	15.111,09	7.088,36
Onvoorzien	-	-	18.313	18.313,00	-
Som der bedrijfslasten	846.767	846.767,88			664.127,53
Bedrijfsresultaat	14.035	14.034,12			109.872,47
Rente	3.530	3.530,89			3.083,83
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	17.565	17.565,01			112.956,30

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2010 van de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de winst-enverliesrekening over 2010 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het college

Het college van de Noordelijke Rekenkamer is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder provinciale verordeningen.

Het college is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

---

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Zuiderzeelaan 53, 8017 JV Zwolle, Postbus 513, 8000 AM Zwolle
T: 088 792 00 38, F: 088 792 94 61, www.pwc.nl*

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Professional Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de GR. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van de Noordelijke Rekenkamer gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2010 als van de activa en passiva per 31 december 2010 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2010 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder provinciale verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 217 lid 3 onder d Provinciewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Zwolle, 15 april 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. Boshove', is written over a horizontal line.

H. Boshove RA

Provinciehuis
 Westerbrink 1, Assen
Postadres
 Postbus 122, 9400 AC Assen

Statengriffie
 T (0592) 36 55 19
 E statengriffie@drenthe.nl
 I www.drenthe.nl/provincialestaten

Provinciale Staten Drenthe

Aan:
Het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer
Lauwers 14
9405 BL ASSEN

Assen, 26 november 2010
 Ons kenmerk
 Behandeld door mevrouw S. Buissink (0592) 36 57 95
 Uw kenmerk
 Onderwerp: Vermindering bijdrage 2012 e.v.

Geacht bestuur,

Hierbij vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Zoals bekend moet binnen het openbaar bestuur fors worden bezuinigd. Rijk, gemeenten en ook provincies moeten de komende jaren met aanzienlijk minder middelen toe. Er is sprake van een algemene noodzaak tot bezuinigen.

De Noordelijke Rekenkamer heeft grote toegevoegde waarde voor onze provincies. De onderzoeken en de hieruit voortvloeiende aanbevelingen dragen bij aan de kwaliteit van bestuur. Echter, wij zien onvoldoende aanleiding om de Noordelijke Rekenkamer van de algemeen toepasselijke bezuinigingen uit te zonderen.

De afzonderlijke provincies hebben ieder een eigen aanpak en eigen prioriteiten bij de invulling van hun bezuinigingsoperatie. Aangezien Groningen, Drenthe en Fryslân de lasten van de Noordelijke Rekenkamer in gelijke delen dragen, zijn wij in overleg nagegaan welke bijdrage aan de bezuinigingen voor de Rekenkamer naar ons oordeel redelijk en haalbaar is. Wij zijn van mening dat een percentage van 10 procent redelijk is.

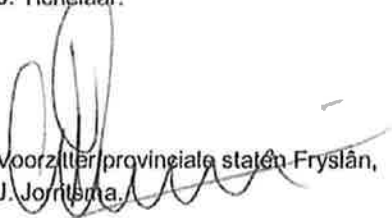
Om die reden verzoeken wij u om bij de voorbereiding van de begroting 2012 uit te gaan van een lagere bijdrage van de drie provincies van 10 procent vanaf 2012. Wij gaan er hierbij vanuit dat het primaire proces, namelijk het leveren van kwalitatief hoogwaardige onderzoeksrapporten, zo veel als mogelijk wordt ontzien.

Uiteraard zijn wij bereid een en ander mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter provinciale staten Drenthe,
J. Tichelaar.

Voorzitter provinciale staten Fryslân,
J. Jorritsma.

Voorzitter provinciale staten Groningen,
M. van den Berg.

Aan:
Het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer
Lauwers 14
9405 BL ASSEN

Assen, 5 april 2011
Ons kenmerk 14/SG/2011003067
Behandeld door mevrouw S. Buissink (0592) 36 57 95
Onderwerp: Vermindering bijdrage 2012 e.v.

Geacht bestuur,

Op 26 november 2010 hebben wij u een brief gestuurd, waarin wij uw aandacht hebben gevraagd voor de bezuinigingen die noodzakelijk zijn binnen het openbaar bestuur. In onze visie is er onvoldoende aanleiding om de Noordelijke Rekenkamer hiervan uit te zonderen. Om die reden hebben wij uw bestuur verzocht om bij de voorbereiding van de begroting 2012 uit te gaan van een lagere bijdrage van de drie provincies van 10% vanaf 2012.

In een gesprek, dat plaats vond op 25 januari 2011, hebben wij dit verzoek uitvoerig toegelicht. Hierbij hebben wij onder andere de brede maatschappelijke en bestuurlijke context geschetst van de bezuinigingen. Hierop baseren wij onze conclusie dat ook van de Noordelijke Rekenkamer een substantiële bezuiniging mag worden gevraagd.

Bij brief van 15 februari jl. hebben wij een nader voorstel van u ontvangen met betrekking tot de begroting 2012 van de Noordelijke Rekenkamer.

Alles overwegende willen wij vasthouden aan de korting op de begroting van de Noordelijke Rekenkamer van 10% per 2012. Ten behoeve van de begroting 2012 kunt u wat ons betreft in ieder geval uitgaan van uw eigen voorstel om de direct beïnvloedbare kosten te beperken. Aanvullend kunt u wat ons betreft ook het rekeningoverschot 2010 benutten om op een reële bezuiniging van de begroting 2012 van 10% uit te komen.

In samenhang hiermee verzoeken wij u om ten behoeve van de begroting 2013 e.v. ook naar de overige kosten van de Noordelijke Rekenkamer te kijken. In het bijzonder hebben hierbij de sinds 2006 bestaande overschotten op de personeelslasten en de verhouding tussen de kosten van vast personeel en inhuur onze aandacht.

Wellicht is er ruimte om ook andere op termijn beïnvloedbare kostenposten bij deze nadere overweging te betrekken. Langs deze weg kan tevens meer evenwicht worden gebracht in het effect van de bezuiniging.

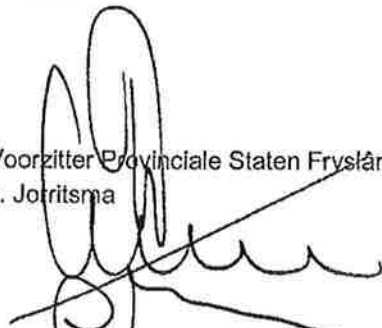
Gelet op besprekingen van uw brief in de presidia van Groningen en Friesland en de besluitvorming die eerder in Drenthe heeft plaatsgevonden, verzoeken wij u nu bovenstaande te verwerken in de door ons te ontvangen begroting 2012, inclusief meerjarenraming.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Provinciale Staten Drenthe,
J. Tichelaar

Voorzitter Provinciale Staten Fryslân,
J. Jorritsma

Voorzitter Provinciale Staten Groningen,
M. van den Berg

